

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XIII — Nr. 250

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 16 mai 2001

SUMAR

	Pagina	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
Decizia nr. 38 din 6 februarie 2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 26 alin. 1 lit. c) din Ordonanța Guvernului nr. 70/1997 privind controlul fiscal, modificată	1-3	
★		
Opinie concurentă.....		3-5
Decizia nr. 49 din 13 februarie 2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 281 din Codul penal și a dispozițiilor art. 143, 146, ale art. 148 alin. 1 lit. h), ale art. 149-152 și ale art. 156 din Codul de procedură penală		5-8

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 38

din 6 februarie 2001

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 26 alin. 1 lit. c) din Ordonanța Guvernului nr. 70/1997 privind controlul fiscal, modificată

Lucian Mihai — președinte
Costică Bulai — judecător
Constantin Doldur — judecător
Kozsokár Gábor — judecător
Ioan Muraru — judecător
Nicolae Popa — judecător
Lucian Stângu — judecător
Romul Petru Vonica — judecător
Gabriela Ghiță — procuror
Florentina Geangu — magistrat-asistent

alin. 1 lit. c) din Ordonanța Guvernului nr. 70/1997 nu contravine prevederilor constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 8 septembrie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 5.442/2000 **Tribunalul Mehedinți — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 26 alin. 1 lit. c) din Ordonanța Guvernului nr. 70/1997 privind controlul fiscal**, excepție ridicată de Nicolae Mihai Ghiocel.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că textul criticat încalcă dispozițiile art. 27 alin. (1) din Constituție, referitoare la inviolabilitatea domiciliului.

Tribunalul Mehedinți — Secția civilă, exprimându-și opinia, a apreciat că „este de principiu că legile fiscale sunt de strictă interpretare și că, în ansamblul lor, urmăresc alimentarea bugetului de stat cu resurse necesare folosului general. Acordarea unei asemenea excepții ar conduce la

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 26 alin. 1 lit. c) din Ordonanța Guvernului nr. 70/1997 privind controlul fiscal, modificată, excepție ridicată de Nicolae Mihai Ghiocel în Dosarul nr. 5.442/2000 al Tribunalului Mehedinți — Secția civilă.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției ca fiind nefondată, deoarece apreciază că art. 26

formarea unei practici a acelor prestatori de servicii, de rea-credință, care ar executa lucrări la domiciliu, fără a exista posibilitatea controlării lor prin impunerea veniturilor realizate în acest mod, și nu există deci contradicție între prevederile art. 26 lit. c) din Ordonanța Guvernului nr. 70/1997 și art. 27 din Constituție“.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Președintele Camerei Deputaților, în punctul său de vedere, apreciază că „dispozițiile art. 26 alin. 1 lit. c) din Ordonanța Guvernului nr. 70/1997 (cu modificările și completările ulterioare) sunt constituționale, numai dacă prin expresia *«în orice alte locuri»* nu sunt avute în vedere domiciliul și reședința contribuabilului“.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că excepția ridicată este neîntemeiată, deoarece dispozițiile legale criticate nu contravin prevederilor constituționale invocate.

Președintele Senatului nu a comunicat punctul său de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale președintelui Camerei Deputaților și Guvernului, raportul întocmit în cauză de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 26 alin. 1 lit. c) din Ordonanța Guvernului nr. 70/1997 privind controlul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 227 din 30 august 1997 (aprobată, cu modificări, prin Legea nr. 64/1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 168 din 21 aprilie 1999). Ulterior dispozițiile legale criticate au fost modificate și completate prin art. III pct. 18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 315 din 30 iunie 1999, având în prezent următorul cuprins: *„Constituie contravenții, dacă nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să constituie infracțiuni, următoarele fapte: [...] c) refuzul contribuabilului de a permite accesul organului de control fiscal sau, după caz, al serviciilor de specialitate ale autorităților administrației publice locale în sediul său de afaceri sau în orice alte locuri în care există bunuri impozabile sau în care acesta desfășoară activități producătoare de venituri, în vederea exercitării controlului fiscal.“*

Autorul excepției de neconstituționalitate apreciază că prin aceste dispoziții legale ar fi încălcate prevederile constituționale ale art. 27 alin. (1), referitoare la inviolabilitatea domiciliului, al căror conținut este următorul: *„Domiciliul și reședința sunt inviolabile. Nimeni nu poate pătrunde sau rămâne în domiciliul ori în reședința unei persoane fără învoirea acesteia.“*

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată, pentru următoarele motive:

Prin art. 26 alin. 1. lit. c) din Ordonanța Guvernului nr. 70/1997 se sancționează contravențional *„refuzul contribuabilului de a permite accesul organului de control fiscal sau, după caz, al serviciilor de specialitate ale autorităților*

administrației publice locale în sediul său de afaceri sau în orice alte locuri în care există bunuri impozabile sau în care acesta desfășoară activități producătoare de venituri, în vederea exercitării controlului fiscal“. Textul de lege are în vedere combaterea evaziunii fiscale săvârșite prin împiedicarea exercitării controlului, în condițiile legii, iar în aplicarea sa trebuie să se țină seama de întreaga economie a reglementării, precum și de finalitatea urmărită de legiuitor. Astfel, art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 70/1997 stabilește scopul controlului fiscal (verificarea realității declarațiilor, a corectitudinii și a exactității îndeplinirii obligațiilor fiscale). De asemenea, art. 3 se referă la sfera obligațiilor fiscale. Potrivit art. 5, angajații organelor de control fiscal îndeplinesc o funcție ce implică exercițiul autorității de stat. Totodată art. 6 lit. d) stabilește drepturile și obligațiile organelor de control fiscal, printre care figurează și dreptul de a face constatări factive cu privire la natura activităților producătoare de venituri impozabile sau pentru identificarea obiectelor ori a sumelor impozabile. În sfârșit, conform art. 6 lit. g), organele de control fiscal au dreptul de a intra, în prezența contribuabilului sau a reprezentantului legal al acestuia ori în prezența unei alte persoane desemnate de contribuabil, în orice incintă a sediului în care își desfășoară activitatea contribuabilul sau în locuri în care există bunuri impozabile ori în care se desfășoară activitățile producătoare de venituri, accesul fiind permis în cursul programului normal de lucru al contribuabilului, iar în afara acestuia, numai cu autorizarea scrisă a conducerii organului de control fiscal sau, după caz, a conducerii serviciilor de specialitate ale autorităților administrației publice locale și cu acordul contribuabilului.

Curtea constată că, în vederea aprecierii constituționalității dispozițiilor legale criticate, trebuie să se țină seama de faptul că persoanele care desfășoară activități supuse controlului fiscal își cunosc obligațiile ce le revin. Astfel, aceste dispoziții stabilesc, printre altele, că acest control se efectuează în prezența contribuabilului sau a reprezentantului legal al acestuia ori în prezența unei alte persoane desemnate de contribuabil, iar dacă se efectuează în afara programului normal de lucru, este necesar *„acordul contribuabilului“* [art. 26 lit. g)]; contribuabilul este informat în legătură cu acțiunea care urmează să se desfășoare, prin transmiterea unui aviz de verificare [art. 11¹ alin. 1 lit. a)]; contribuabilul confirmă că a luat cunoștință de drepturile și obligațiile sale, prin semnarea avizului de verificare (art. 11¹ alin. 4); contribuabilii sunt obligați să coopereze la desfășurarea în condiții optime a controlului fiscal (art. 16).

De asemenea, Curtea constată că dispozițiile legale criticate nu vizează spații cu destinația exclusiv de domiciliu, ci stabilesc în mod clar că acest control fiscal se efectuează la *„sediul de afaceri sau în orice alte locuri în care există bunuri impozabile sau în care se desfășoară activități producătoare de venituri“*. Așa fiind, controlul fiscal privește spații clar determinate prin destinația lor. Rezultă că art. 26 alin. 1 lit. c) din Ordonanța Guvernului nr. 70/1997 nu contravine dispozițiilor constituționale ale art. 27 alin. (1) referitoare la inviolabilitatea domiciliului.

Desigur, dacă organul fiscal încalcă prevederile legii, contribuabilul este în drept să procedeze, după caz, potrivit art. 47 sau 48 din Constituție, mai ales că legea obligă organul fiscal să acționeze *„[...] cu profesionalism, dovedind corectitudine și obiectivitate în relațiile cu contribuabilii controlați [...]“* (art. 10 alin. 2).

De aceea nemulțumirile autorului excepției de neconstituționalitate privesc aplicarea dispozițiilor legale în cadrul controlului fiscal, iar nu constituționalitatea acestora, motiv pentru care excepția urmează să fie respinsă.

Pentru motivele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 26 alin. 1 lit. c) din Ordonanța Guvernului nr. 70/1997 privind controlul fiscal, modificată, excepție ridicată de Nicolae Mihai Ghiocel în Dosarul nr. 5.442/2000 al Tribunalului Mehedinți — Secția civilă.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 6 februarie 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAIMagistrat-asistent,
Florentina Geangu

★

OPINIE CONCURRENTĂ

Sunt de acord cu **soluția** de respingere a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 26 alin. 1 lit. c) din Ordonanța Guvernului nr. 70/1997 privind controlul fiscal, modificată. Pe de altă parte însă, apreciez că soluția adoptată prin vot unanim trebuia să fie întemeiată, parțial, pe alte **considerente** și, de aceea, formulez prezenta **opinie concurrentă**.

I.1. Conceptul de „**opinie concurrentă**” este distinct de conceptul de „**opinie separată**”.

Atât opinia separată, cât și opinia concurrentă sunt formulate de unul sau mai mulți membri ai completului care soluționează cauza supusă Curții Constituționale, dar niciodată de mai mult decât patru dintre cei nouă judecători ai Curții — circumstanțiere ce rezultă din cuprinsul art. 8 alin. (1) teza a doua din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, text conform căruia „[...] *actele Curții se adoptă cu votul majorității judecătorilor, dacă prin prezenta lege nu se prevede altfel*”.

Prin opinia separată, autorul sau autorii acesteia își exprimă dezacordul cu privire la soluția luată ca urmare a votului majorității completului de judecată, soluție ce este înfățișată prin dispozitivul actului pronunțat de Curtea Constituțională (act care, după caz, în raport cu diferențierile realizate prin art. 13 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, poate fi o decizie, o hotărâre sau un aviz consultativ). Acest dezacord poate să se refere la integralitatea dispozitivului sau numai la o parte a dispozitivului; așadar, prin opinia separată, autorii acesteia se pot pronunța pentru o soluție integral opusă aceleia luate de către majoritate (de exemplu, se pronunță pentru constatarea neconstituționalității în loc de constatarea constituționalității sau, după caz, invers) ori se pot pronunța pentru constatarea inadmisibilității sesizării în locul soluției de constatare „în fond” a neconstituționalității (sau, după caz, invers) ori se pot pronunța pentru o soluție intermediară (de exemplu, pentru constatarea neconstituționalității în măsura în care textul de lege supus controlului are un înțeles ce este considerat de către Curte ca fiind contrar Constituției, în locul soluției de constatare „fără rezervă” a neconstituționalității; sau, după caz, invers). Așa fiind, și considerentele exprimate de către autorul sau autorii opiniei separate sunt, în mod necesar, diferite față de cele pe care s-a întemeiat majoritatea membrilor completului de judecată.

Prin opinia concurrentă, autorul sau autorii acesteia sunt de acord — în mod integral — cu soluția înfățișată în dispozitivul actului pronunțat de către Curte, dar apreciază că acea soluție trebuia să fie întemeiată pe alte considerente decât cele reținute prin voința majorității (sau, după caz, și pe alte considerente ori numai pe anumite considerente).

I.2. În sistemul de drept român, în materie de jurisdicție constituțională, legitimitatea opiniei concurente este la fel de incontestabilă ca și aceea a opiniei separate.

Ambele categorii de opinii constituie expresia independenței fiecăruia dintre membrii Curții Constituționale (conform art. 143 din Constituție, „*Judecătorii Curții Constituționale sunt independenți în exercitarea mandatului lor și inamovibili pe durata acestuia*”), independență a cărei existență asigură independența Curții Constituționale (ca autoritate publică) în raport cu celelalte autorități și instituții publice și, prin aceasta, realizarea scopului fundamental al acestei Curți, acela de „*garantare a supremației Constituției*” [art. 1 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, republicată]. De altfel, dispozițiile art. 143 din Constituție sunt reproduse integral în cuprinsul alin. (1) al art. 4 din această lege, adăugându-se, prin alin. (2), că „*Judecătorii Curții Constituționale nu pot fi trași la răspundere pentru opiniile și voturile exprimate la adoptarea soluțiilor*”. Având ca fundament principiul constituțional și legal al independenței judecătorilor Curții Constituționale, opinia separată și aceea concurrentă au o legitimitate constituțională și, de aceea, acestea nu pot fi cenzurate de către majoritatea membrilor Curții nici cât privește oportunitatea exprimării lor și nici cât privește conținutul sau modul de redactare.

Atât opinia separată, cât și opinia concurrentă au și o legitimitate regulamentară, întemeiată pe dispozițiile art. 30 alin. final din Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale (adoptat prin Hotărârea nr. 12 din 4 noiembrie 1997 a Plenului Curții Constituționale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 308 din 12 noiembrie 1997), dispoziții regulamentare conform cărora „*Judecătorul poate formula opinie separată, având obligația să o motiveze până la data semnării deciziei*”. Deși textul se referă *in terminis* numai la opinia separată, este evident că, în acest context, termenul „*opinie separată*” este utilizat *lato sensu*, iar nu *stricto sensu*, incluzând — așadar — orice categorie de dezacord față de opinia majorității; interpretarea contrară, conform căreia numai opinia separată ar fi permisă, ar conduce la concluzia absurdă că acela căruia îi este permis mai mult (dreptul la opinie separată) îi este interzis ceea ce este mai puțin (dreptul la opinie concurrentă) — nesocotindu-se astfel principiul juridic *qui potest plus potest minus*.

Ambele categorii de opinii beneficiază de o legitimitate de natură jurisdicțională, iar nu numai de natură exclusiv științifică (ceea ce ar impune interdicția publicării nu numai a opiniei concurente, ci și a opiniei separate în Monitorul Oficial al României, care este o publicație oficială, iar nu științifică). Deși este incontestabil că numai în legătură cu dispozitivul actului pronunțat de Curtea Constituțională se poate pune problema aplicabilității principiului „*autorității lucrului judecat*”, iar nu și în legătură cu considerentele pe care se întemeiază acel dispozitiv, totuși, la fel de incontestabil este și că, în materie de jurisdicție constituțională, considerentele au o importanță jurisdicțională specială. Această concluzie își are originea în mai multe motive. Sub acest aspect, de exemplu, trebuie avut în

vedere că aceste considerente se întrepătrund cu conținutul dispozitivului, formând un ansamblu coerent care este similar aceluia compus din lege și expunerea sa de motive. La fel cum, în materie de interpretare a legii, referirile la conținutul expunerii de motive reprezintă un procedeu general acceptat (în cadrul metodei interpretării istorice sau teleologice), și în materie de jurisdicție constituțională înțelesul și finalitatea dispozitivului pot fi diferite în raport cu considerentele pe care se întemeiază. De exemplu, un dispozitiv prin care se constată constituționalitatea unei dispoziții legale trebuie întotdeauna să fie coroborat cu considerentele, în cuprinsul cărora sunt indicate prevederile constituționale ce au fost examinate în cadrul acelei cauze; așa fiind, aceeași dispoziție legală poate fi constatată ulterior, într-o altă cauză, ca fiind neconstituțională, și aceasta întrucât, de această dată, examinarea s-a realizat în raport cu alte prevederi constituționale.

În sfârșit, legitimitatea atât a opiniei separate, cât și a opiniei concurente rezultă și din utilizarea acestora în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, în cadrul aplicării de către această autoritate jurisdicțională a prevederilor Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, act internațional opozabil Curții Constituționale, conform art. 11 și 20 din Constituție.

II.1. În speță, apreciez că este necesar ca soluția de respingere a excepției de neconstituționalitate [cu consecința constatării constituționalității dispozițiilor art. 26 alin. 1 lit. c) din Ordonanța Guvernului nr. 70/1997 privind controlul fiscal, modificată] trebuie să fie întemeiată, parțial, pe alte argumente, întrucât considerentele deciziei la care se referă prezenta opinie concurentă pot permite ca, în practica aplicării acestor dispoziții legale, să se recurgă la interpretări contrare dispozițiilor art. 27 alin. (1), alin. (3) și alin. (4) din Constituție, potrivit cărora: „(1) Domiciliul și reședința sunt inviolabile. Nimeni nu poate pătrunde sau rămâne în domiciliul ori în reședința unei persoane fără învoirea acesteia. [...]”

(3) Perchezițiile pot fi ordonate exclusiv de magistrat și pot fi efectuate numai în formele prevăzute de lege.

(4) Perchezițiile în timpul nopții sunt interzise, afară de cazul delictului flagrant.“

II.2. Prin art. 26 alin. 1 lit. c) din Ordonanța Guvernului nr. 70/1997 privind controlul fiscal (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 227 din 30 august 1997) se sancționează contravențional „refuzul contribuabilului de a permite accesul organului de control fiscal sau, după caz, al serviciilor de specialitate ale autorităților administrației publice locale în sediul său de afaceri sau în orice alte locuri în care există bunuri impozabile sau în care acesta desfășoară activități producătoare de venituri, în vederea exercitării controlului fiscal“.

Textul de lege are în vedere mai multe ipoteze în care, potrivit legii, organelor fiscale li se recunoaște un drept de acces în anumite spații ale contribuabilului. Astfel, conform art. 6 lit. g) din Ordonanța Guvernului nr. 70/1997 (în redactarea dată textului prin art. III pct. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 315 din 30 iunie 1999), în exercitarea atribuțiilor ce le revin, organele de control fiscal sau, după caz, serviciile de specialitate ale autorităților administrației publice locale au dreptul „să intre, în prezența contribuabilului sau a reprezentantului legal al acestuia ori în prezența unei alte persoane desemnate de contribuabil, în orice incintă a sediului în care își desfășoară activitatea contribuabilul sau în locuri în care există bunuri impozabile ori în care se desfășoară activități producătoare de venituri. Accesul este permis în cursul programului normal de lucru al contribuabilului, iar în afara acestuia, numai cu autorizarea scrisă a conducerii organului de control fiscal sau, după caz, a conducerii serviciilor de specialitate ale autorităților administrației publice locale și cu acordul contribuabilului“.

II.3. Apreciez că ar fi fost necesar ca, în cuprinsul considerentelor, Curtea Constituțională să fi observat că decizia pronunțată nu poate avea ca obiect decât controlul constituționalității prevederilor art. 26 alin. 1 lit. c), precum și a celor ale textelor din același act normativ la care art. 26

alin. 1 lit. c) se raportează [așa cum este art. 6 lit. g)]. Această precizare se impunea deoarece Ordonanța Guvernului nr. 70/1997, în redactarea acestui act normativ la momentul publicării sale inițiale (și anume, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 227 din 30 august 1997), conținea și dispozițiile lit. h) din art. 6, dispoziții care aveau următorul conținut: „În exercitarea atribuțiilor ce le revin, organele fiscale au dreptul: [...]”

h) să intre în încăperile care reprezintă domiciliul sau reședința unei persoane fizice, cu consimțământul scris al acesteia. În caz de refuz, organul fiscal va solicita autorizarea instanței judecătorești competente, aplicându-se dispozițiile Codului de procedură civilă privind ordonanța președințială“. Textul de lege reprodus [care se afla în deplină concordanță cu prevederile art. 27 alin. (1) și (3) din Constituție] a fost însă abrogat prin pct. 7 al articolului unic al Legii nr. 64/1999 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 70/1997 privind controlul fiscal (lege publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 168 din 21 aprilie 1999). În aceste condiții și întrucât Curtea Constituțională a fost sesizată exclusiv în privința art. 26 alin. 1 lit. c) din Ordonanța Guvernului nr. 70/1997, controlul de constituționalitate efectuat prin decizia pronunțată în prezenta cauză nu a putut fi extins la prevederile unui **alt act normativ**, mai precis la prevederile pct. 7 al articolului unic al Legii nr. 64/1999, deoarece, în baza art. 25 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, republicată: „**În caz de admitere a excepției**, Curtea se va pronunța și asupra constituționalității altor prevederi **din actul atacat**, de care în mod necesar și evident, nu pot fi disociate prevederile menționate în sesizare“).

II.4. În contextul celor arătate imediat anterior, apreciez că ar fi fost necesar ca, în considerentele deciziei de respingere a excepției de neconstituționalitate, să se fi precizat că, în aplicarea prevederilor art. 26 alin. 1 lit. c) din Ordonanța Guvernului nr. 70/1997, precum și în aplicarea textelor din același act normativ la care prevederile art. 26 alin. 1 lit. c) se raportează — așa cum este, printre altele, textul art. 6 lit. g) —, organele de control fiscal au obligația să respecte dispozițiile constituționale ale art. 27, privind inviolabilitatea domiciliului; și aceasta chiar dacă, după abrogarea art. 6 lit. h) din Ordonanța Guvernului nr. 70/1997, în cuprinsul textelor acestui act normativ nu mai este reluată o parte a menționatei prevederi constituționale, câtă vreme este — totuși — evident că ele sunt direct aplicabile, ca urmare a dispozițiilor art. 51 din legea fundamentală, conform cărora: „Respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie.“

II.5. Sub un alt aspect, apreciez că soluția pronunțată nu poate fi întemeiată, în nici un caz pe acea parte a considerentelor în care se face trimitere la prevederile art. 11¹ alin. 1 lit. a), text introdus prin pct. 14 al articolului unic al Legii nr. 64/1999 și care are următorul conținut: „**Înaintea desfășurării unei acțiuni de control fiscal la sediul, domiciliul sau reședința contribuabilului, acesta are dreptul:**”

a) să fie informat în legătură cu acțiunea care urmează să se desfășoare, prin transmiterea unui aviz de verificare;“

Într-adevăr, nerelevanța totală a acestei referiri rezultă din conținutul alin. 4 al aceluiași text de lege, alineat introdus — de asemenea — prin pct. 14 al articolului unic al Legii nr. 64/1999: „**În cazul organelor de control fiscal, care, potrivit legii, pot executa controale inopinate, precum și în cazul în care acțiunea de control fiscal se desfășoară în vederea soluționării unor cereri ale contribuabililor, transmiterea avizului de verificare nu este obligatorie.**“

II.6. Față de ansamblul celor arătate, consider că, în prezent, prevederile art. 26 alin. 1 lit. c) din Ordonanța Guvernului nr. 70/1997 urmează a fi interpretate și aplicate în corelație cu celelalte prevederi din același act normativ, iar ansamblul acestor prevederi legale nu poate avea un înțeles contrar dispozițiilor art. 27 din Constituție, referitoare la inviolabilitatea domiciliului.

Astfel, atunci când se pune problema aplicării prevederilor art. 26 alin. 1 lit. c) prin raportare la ipoteza reglementată de

art. 6 lit. g) din Ordonanța Guvernului nr. 70/1997, este necesar să se distingă între, pe de o parte, situația în care incinta în care se refuză intrarea organului de control fiscal este utilizată exclusiv ca „*domiciliu*” și, pe de altă parte, situația în care, ca urmare a voinței proprii a contribuabilului de a utiliza acea incintă și în scopul producerii de venituri impozabile ori pentru amplasarea de bunuri impozabile, acel spațiu nu mai poate fi considerat ca îndeplinind, exclusiv, funcția de „*domiciliu*”.

Împrejurarea că, în activitatea lor, unele organe fiscale nu ar face o clară distincție între sediul de afaceri și „*domiciliu*” (în sensul art. 27 din Constituție) sau că ar încălca unele dispoziții ale Ordonanței Guvernului nr. 70/1997, modificată, constituie aspecte de aplicare a legii (iar nu de constituționalitate), care, în lumina art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, republicată, nu intră în competența Curții Constituționale.

III. Potrivit art. 1 alin. (3) din Constituție, România este stat de drept. De aceea, considerentele pe care se întemeiază decizia la care se referă prezenta opinie concurentă (considerente reținute de voința exprimată prin mecanisme democratice de către majoritatea membrilor completului de judecată) sunt singurele care, împreună cu dispozițiivul adoptat cu unanimitate de voturi, produc efecte juridice obligatorii, „*erga omnes*”, conform art. 145 alin. (2) din Constituție.

Considerentele prezentei opinii concurente, ca și în cazul altor opinii concurente, constituie — exclusiv — exercitarea libertății de exprimare și afirmarea independenței judecătorilor Curții Constituționale, fără a produce însă vreun efect juridic în privința soluționării litigiului aflat pe rolul instanței judecătorești sau în privința constituționalității prevederilor legale supuse examinării. Orice decizie a Curții Constituționale este obligatorie „*erga omnes*”, în măsura în care a fost pronunțată cu votul a cel puțin 5 judecători, conform art. 8 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată. Nu există grade ale obligativității deciziilor Curții Constituționale în raport cu numărul de voturi exprimate pentru soluția pronunțată și, cu atât mai puțin, în raport cu numărul de voturi exprimate pentru soluția pronunțată și, cu atât mai puțin, în raport cu numărul de voturi exprimate pentru considerentele reținute prin decizie. De aceea, autoritățile și instituțiile statului sunt obligate să dea curs deopotrivă soluției și considerentelor decise cu majoritatea voturilor la fel ca și soluției și considerentelor pronunțate cu unanimitatea voturilor judecătorilor ce formează completul de judecată. Răspunderea juridică este identică și într-un caz și în celălalt, în condițiile prezentate prin considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 169 din 2 noiembrie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 151 din 12 aprilie 2000.

Lucian Mihai,

președintele Curții Constituționale

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 49

din 13 februarie 2001

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 281 din Codul penal și a dispozițiilor art. 143, 146, ale art. 148 alin. 1 lit. h), ale art. 149—152 și ale art. 156 din Codul de procedură penală

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Iuliana Nedelcu	— procuror
Mihai Paul Cotta	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 281 din Codul penal și a dispozițiilor art. 143, 146, ale art. 148 alin. 1 lit. h), ale art. 149—152 și ale art. 156 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Dorin Andronic în Dosarul nr. 404/2000 al Curții de Apel Târgu Mureș — Secția penală.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 8 februarie 2001 și au fost consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea la data de 13 februarie 2001.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 4 octombrie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 404/2000, **Curtea de Apel Târgu Mureș** —

Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 281 din Codul penal și a dispozițiilor art. 143, 146, art. 148 alin. 1 lit. h), art. 149—152 și ale art. 156 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Dorin Andronic, inculpat apelant în cauză, trimis în judecată în temeiul art. 281 din Codul penal pentru săvârșirea infracțiunii de exercitare fără drept a profesiei de avocat, prevăzută la art. 25 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată.

În motivarea excepției de neconstituționalitate s-a susținut că dispozițiile art. 281 din Codul penal contravin prevederilor art. 37 din Constituție, referitoare la dreptul de asociere, precum și ale art. 38 din Legea fundamentală, referitoare la dreptul la muncă, la alegerea profesiei și a locului de muncă. În opinia autorului excepției scopul prevederilor cuprinse în art. 281 din Codul penal este de a realiza evidența și controlul statului asupra forței de muncă, în condițiile obligativității încadrării în muncă, precum și prevenirea sustragerii persoanelor fizice de la plata impozitelor și taxelor aferente bugetului de stat. Astfel concepută, infracțiunea de exercitare ilegală a unei profesii nu își mai găsește actualitatea întrucât în prezent există legi speciale, cum sunt: Decretul-lege nr. 54/1990 privind organizarea și desfășurarea unor activități economice pe baza liberei inițiative, Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, Legea nr. 12/1990 cu privire la protejarea populației împotriva unor activități comerciale ilicite și altele, ce conțin

sanctiuni penale distincte. Se consideră că dispozițiile art. 281 din Codul penal sunt abrogate în temeiul art. 150 alin. (1) din Constituție. Autorul excepției susține totodată că art. 281 din Codul penal, „care reprezintă o normă generală în alb, nu mai corespunde stadiului actual de dezvoltare a societății românești”, fiind în conflict cu legislația specială din domeniul activităților economice și „contravenind în mod special prevederilor art. 134 din Constituție, referitoare la economia de piață, înfrânând libertatea comerțului, protecția concurenței loiale și generarea economiei de piață”.

Cu privire la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 143, 146, 149—152 și ale art. 148 alin. 1 lit. h) din Codul de procedură penală, autorul excepției susține că „acestea sunt în vădită contradicție cu prevederile art. 1 alin. (3), art. 20 și art. 23 din Constituția României, încălcând și prevederile art. 5 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale”. Dispozițiile art. 146, 149—152 și 156 sunt neconstituționale, deoarece dau dreptul procurorului să dispună măsura arestării preventive, deși acest atribut revine exclusiv instanțelor judecătorești. Referitor la art. 143 alin. 1 din Codul de procedură penală, privind condițiile reținerii, se arată că este neconstituțional, fiind contrar art. 1, 20, 23 și 24 din Constituție, deoarece „răstoarnă prezumția de nevinovăție” în condițiile în care reținerea și arestarea preventivă a unei persoane se dispun pe bază de indicii, iar nu exclusiv pe bază de probe. În ceea ce privește neconstituționalitatea art. 148 alin. 1 lit. h) din Codul de procedură penală, care prevede, printre condițiile pentru luarea măsurii arestării preventive, un motiv de maximă generalitate, și anume acela că lăsarea în libertate a inculpatului ar prezenta un pericol pentru ordinea publică, fără a preciza ce se înțelege prin aceasta, se arată că aceste dispoziții contravin prevederilor art. 23 alin. (4) din Constituție.

Curtea de Apel Târgu Mureș — Secția penală, exprimându-și opinia, apreciază că excepția de neconstituționalitate ridicată este neîntemeiată, deoarece dispozițiile art. 281 din Codul penal nu contravin prevederilor constituționale. În motivarea acestei opinii instanța invocă textul art. 25 din Legea nr. 51/1995, republicată, care incriminează și sancționează exercitarea fără drept a profesiei de avocat, cu trimitere la dispozițiile legii penale. În legătură cu excepția de neconstituționalitate privind dispozițiile din Codul de procedură penală criticate instanța arată că este, de asemenea, neîntemeiată, ținând seama și de faptul că asupra constituționalității acestora Curtea Constituțională s-a pronunțat prin decizii anterioare.

În conformitate cu dispozițiile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că dispozițiile art. 281 din Codul penal, având în vedere domeniile de reglementare diferite, nu sunt de natură să încalce prevederile art. 37 alin. (1), ale art. 43 alin. (1) și ale art. 134 din Constituție. În ceea ce privește dispozițiile art. 38 alin. (1) din Constituție, care reglementează dreptul la muncă, invocate în susținerea excepției, se arată că art. 281 din Codul penal nu limitează acest drept, ci numai sancționează exercitarea fără drept a unei profesii sau a unei alte activități pentru care legea cere autorizație ori exercitarea acesteia în alte condiții decât cele legale. Dispozițiile art. 281 din Codul penal pot fi considerate o reflectare a dispozițiilor art. 54 din Constituție, care instituie în sarcina oricărui cetățean obligația de a-și exercita drepturile și libertățile constituționale cu bună-credință.

Referitor la neconcordanța cu dispozițiile art. 49 din Constituție Guvernul arată că sancționarea nerespectării

dispozițiilor legale care reglementează exercitarea unei profesii sau a altei activități nu constituie o restrângere a exercițiului dreptului la muncă ori la libera alegere a profesiei și a locului de muncă, astfel încât nu se poate susține neconstituționalitatea art. 281 din Codul penal în raport cu aceste dispoziții constituționale. Atâta timp cât există legi speciale care reglementează exercitarea unei profesii sau a altei activități și care prevăd că nerespectarea acelor dispoziții se pedepsește potrivit legii penale, nu se poate susține că art. 281 din Codul penal nu este de actualitate. De asemenea, având în vedere că dispozițiile legale criticate nu contravin Constituției, nu se poate susține nici că acestea ar fi abrogate în temeiul art. 150 alin. (1) din Constituție.

În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 146, 149—152 și ale art. 156 din Codul de procedură penală, care reglementează luarea măsurii arestării preventive de către procuror și procedura prelungirii duratei arestării, având în vedere obiectul diferit de reglementare, Guvernul consideră că nu există nici o încălcare a dispozițiilor art. 1 alin. (3) din Constituție, privitoare la caracterul de stat de drept al României și la valorile sociale supreme garantate de Constituție. Privitor la neconcordanța cu dispozițiile art. 23 din Constituție, sub aspectul abilitării procurorului de a dispune luarea măsurii arestării preventive, se arată că dispozițiile legale criticate sunt constituționale, deoarece art. 23 alin. (4) din Constituție prevede că arestarea se face în temeiul unui mandat emis de magistrat, or, procurorul are calitatea de magistrat potrivit Legii nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească. În acest sens se citează Decizia Curții Constituționale nr. 28 din 15 februarie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 301 din 3 iulie 2000. Prin acea decizie Curtea Constituțională a statuat, de asemenea, că dreptul procurorului de a dispune arestarea preventivă nu contravine prevederilor art. 5 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În legătură cu neconstituționalitatea prevederilor art. 143 din Codul de procedură penală, despre care autorul excepției susține că ar fi contrare dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 20, 23 și 24 din Constituție, precum și ale art. 5 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în punctul de vedere al Guvernului se arată că, în fapt, autorul excepției se referă la dispozițiile art. 148 alin. 1 raportate la art. 143 din Codul de procedură penală. Aceste dispoziții prevăd că măsura arestării preventive a inculpatului poate fi luată dacă sunt probe sau indicii temeinice că a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală și numai în vreunul dintre cazurile prevăzute la lit. a)—h) ale art. 148 din Codul de procedură penală. Or, indiciile nu sunt probe, ci presupuneri bazate pe aparențe mai mult sau mai puțin concludente. Indiciile trebuie să fie însă temeinice, nefiind suficientă o simplă presupunere că persoana vizată a săvârșit fapta prevăzută de legea penală. În aceste condiții, se arată în opinia Guvernului, având în vedere și faptul că reglementarea legală oferă garanții puternice împotriva abuzului organelor judiciare în luarea măsurii arestării preventive, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 143 din Codul de procedură penală este nefondată.

În legătură cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 148 alin. 1 lit. h) din Codul de procedură penală, în punctul de vedere al Guvernului se face referire la jurisprudența Curții Constituționale care, prin deciziile nr. 26 din 15 februarie 2000 și nr. 73 din 20 aprilie 2000, a statuat că art. 148 alin. 1 lit. h) din Codul de procedură penală nu este în contradicție cu prevederile art. 23 din Constituție, nici cu cele ale Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și, în consecință, nici cu prevederile art. 20 din Constituție.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției îl constituie dispozițiile art. 281 din Codul penal, privitoare la infracțiunea de exercitare fără drept a unei profesii, și dispozițiile art. 150—152 și ale art. 156 din Codul de procedură penală, privitoare la luarea și prelungirea măsurii arestării preventive, precum și dispozițiile art. 143, 146 și ale art. 148 alin. 1 lit. h) din Codul de procedură penală, privitoare la condițiile și cazurile de luare a măsurilor procesuale ale reținerii și arestării preventive a inculpatului.

Textul art. 281 din Codul penal, privitor la infracțiunea de exercitare fără drept a unei profesii, are următorul conținut: „*Exercitarea fără drept a unei profesii sau a oricărei alte activități pentru care legea cere autorizație, ori exercitarea acestora în alte condiții decât cele legale, dacă legea specială prevede că săvârșirea unor astfel de fapte se sancționează potrivit legii penale, se pedepsește cu închisoare de la o lună la 1 an sau cu amendă.*”

Aceste prevederi legale sunt considerate de autorul excepției ca fiind contrare următoarelor dispoziții constituționale:

— Art. 37 alin. (1): „*Cetățenii se pot asocia liber în partide politice, în sindicate și în alte forme de asociere.*”

— Art. 38 alin. (1): „*Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit. Alegerea profesiei și alegerea locului de muncă sunt libere.*”

— Art. 43 alin. (1): „*Statul este obligat să ia măsuri de dezvoltare economică și de protecție socială, de natură să asigure cetățenilor un nivel de trai decent.*”

— Art. 49: „*(1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea siguranței naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale ori ale unui sinistru deosebit de grav.*”

(2) *Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.*”

— Art. 134 alin. (1): „*Economia României este economie de piață.*”

Totodată se apreciază că textul art. 281 din Codul penal trebuie să fie considerat ca fiind abrogat implicit, în temeiul art. 150 alin. (1) din Constituție, potrivit căruia „*Legile și toate celelalte acte normative rămân în vigoare, în măsura în care ele nu contravin prezentei Constituții.*”

1. Autorul excepției de neconstituționalitate susține, în esență, că art. 281, „normă penală în alb și de maximă generalitate”, a fost introdus în Codul penal din 1968 „în aplicarea Legii nr. 13/1968 privind exercitarea meseriilor de către meseriași în ateliere proprii. În prezent această normă penală [...] este anacronică, caducă și efectiv abrogată, constituind o veritabilă frână în dezvoltarea economiei de piață”.

Analizând aceste critici, Curtea constată că sunt neîntețiate. Art. 281 din Codul penal, normă de incriminare-cadru, a existat și în Codul penal anterior, în art. 268²⁸, care sancționa cu închisoare de la 1 lună la 2 ani sau cu amendă nerespectarea dispozițiilor legale privitoare la exercitarea comerțului, meseriilor sau a altor ocupații, dar

pentru fiecare dispoziție se menționează expres că nerespectarea ei se sancționează potrivit legii penale. De asemenea, în diferitele legi speciale erau prevăzute dispoziții incriminatoare pentru nerespectarea dispozițiilor privitoare la exercitarea acestora. În aceste condiții Codul penal, publicat în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 79 și nr. 79 bis din 21 iunie 1968, a sistematizat reglementarea în materie prin instituirea unei norme de incriminare cu caracter general și a unei sancțiuni unice pentru exercitarea fără drept a oricărei profesii sau activități pentru care legea cere autorizație, dacă legea specială prevede că săvârșirea acelor fapte se pedepsește potrivit legii penale. În felul acesta s-a creat o singură incriminare-cadru la care să se poată face trimitere prin legi speciale, legi care au fost adoptate atât înainte de anul 1989, cât și ulterior. În prezent sunt în vigoare mai multe astfel de legi speciale care reglementează desfășurarea unor profesii, meserii sau a altor activități și prevăd că exercitarea nelegală a acestora constituie infracțiune, potrivit art. 281 din Codul penal. Menționăm în acest sens: 1) Decretul nr. 76 din 31 martie 1950 pentru producerea, transportul, distribuția și vânzarea energiei electrice, modificat în 1969, care prevede la art. 24 alin. 1 că „*Executarea de instalații noi sau de lucrări de modificări ori de extindere a celor existente, privind producerea, transportul, distribuția și utilizarea energiei electrice, inclusiv a instalațiilor electrice interioare, prevăzute la art. 2 lit. b) alin. ultim, de către persoane care nu posedă autorizație legală pentru executarea acestor activități sau care, chiar dacă posedă astfel de autorizații, nu sunt împuternicite în acest scop de organizația în care aceste persoane activează, se pedepsește potrivit art. 281 din Codul penal*”; 2) Legea nr. 13 din 14 mai 1968 cu privire la exercitarea meseriilor de către meșteșugari în ateliere proprii, care la art. 10 alin. 4 prevede că: „*Exercitarea ca îndeletnicire a meseriilor fără autorizația prevăzută la art. 4 constituie infracțiune și se pedepsește potrivit legii penale*”; 3) Legea nr. 3 din 6 iulie 1978 privind asigurarea sănătății populației, care la art. 187 alin. 2 prevede: „*Exercitarea profesiei de medic, farmacist sau dentist de către alte persoane decât cele autorizate de Ministerul Sănătății, recomandarea folosirii de medicamente, produse biologice, tehnico-medice sau aparate medicale în alte condiții decât cele stabilite potrivit legii se sancționează potrivit legii penale*”; 4) Legea nr. 74 din 6 iulie 1995 privind exercitarea profesiei de medic, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Medicilor din România, republicată, care la art. 41 prevede: „*Practicarea profesiei de medic de către o persoană care nu are această calitate constituie infracțiune și se pedepsește conform legii penale*”; 5) Legea nr. 40 din 19 decembrie 1975 privind creșterea și ameliorarea animalelor, care la art. 47 prevede: „*Executarea de însămănțări artificiale de persoane neautorizate constituie infracțiunea de exercitare fără drept a unei profesii și se pedepsește conform art. 281 din Codul penal*”; 6) Legea nr. 51 din 7 iunie 1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, care la art. 25 prevede: „*Exercitarea oricărei activități de asistență juridică specifică profesiei de avocat, de către persoana care nu este înscrisă în tabloul avocaților, constituie infracțiune și se sancționează potrivit legii penale*”; 7) Legea nr. 81 din 9 mai 1997 privind exercitarea profesiei de farmacist, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Farmaciștilor din România, care la art. 40 prevede: „*Practicarea profesiei de farmacist de către o persoană care nu are această calitate constituie infracțiune și se pedepsește conform legii penale.*”

Cu privire la susținerile autorului excepției de neconstituționalitate, în sensul că prevederile legale criticate ar fi specifice legiuitorului socialist, iar scopul incriminării l-ar constitui preîntâmpinarea actelor de evaziune fiscală și controlul forței de muncă sau că prin incriminarea acestor fapte s-ar aduce atingere dreptului la muncă și dreptului la

liberă asociere, Curtea reține că prevederile art. 281 din Codul penal nu contravin, sub nici un aspect, dispozițiilor constituționale invocate. Dispozițiile art. 38 alin. (1) din Constituție prevăd că „[...] *Alegerea profesiei și alegerea locului de muncă sunt libere*“. Or, conținutul infracțiunii reglementate de art. 281 din Codul penal privește exercitarea fără drept a unei profesii, iar nu alegerea profesiei sau a locului de muncă și nici restrângerea acestui drept.

Sustinând neconstituționalitatea art. 281 din Codul penal, autorul excepției consideră că acest text ar fi abrogat implicit în temeiul art. 150 alin. (1) din Constituție.

Curtea constată că această critică este, de asemenea, neîntemeiată. Dispozițiile art. 150 alin. (1) din Constituție, potrivit cărora „*Legile și toate celelalte acte normative rămân în vigoare, în măsura în care ele nu contravin prezentei Constituții*“, nu sunt aplicabile prevederilor criticate, atâta timp cât legi speciale, adoptate ulterior anului 1990, trimit pentru sancționare la acest text.

Incrimnarea și sancționarea faptelor de exercitare fără drept a unor profesii sau activități, pentru care se cere o anumită pregătire și, în consecință, sunt supuse autorizării, exprimă necesitatea apărării unor valori sociale de o importanță deosebită, inclusiv viața și integritatea fizică și psihică ale persoanei, precum și interesele patrimoniale ale acesteia. Societatea nu poate îngădui ca anumite profesii, precum aceea de medic, de farmacist sau de stomatolog, să fie practicate de persoane fără calificare și fără răspunderea necesară în caz de urmări periculoase ori păgubitoare. Nu pot fi, de exemplu, tolerați electricieni instalatori care efectuează lucrări de instalații electrice fără să aibă

pregătirea și, mai ales, răspunderea pe care o astfel de activitate o presupune. Faptul că aceleași cerințe, cu aceleași consecințe juridice, au fost impuse și profesiei de avocat este o opțiune a legiuitorului, determinată, astfel cum s-a mai arătat, de o anumită oportunitate, care intră în activitatea de legiferare a Parlamentului.

2. În legătură cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 143, 146, ale art. 148 alin. 1 lit. h), ale art. 149—152 și ale art. 156 din Codul de procedură penală Curtea constată că rezolvarea litigiului nu depinde de aceste dispoziții legale, care se referă la luarea măsurii preventive a arestării și a prelungirii ei, în condițiile în care autorul excepției, apelant în cauză, este judecat în stare de libertate, în temeiul art. 281 din Codul penal, pentru săvârșirea infracțiunii de exercitare fără drept a profesiei de avocat, prevăzută la art. 25 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată.

În consecință, în temeiul dispozițiilor art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, potrivit cărora „*Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, de care depinde soluționarea cauzei*“, dispoziții coroborate cu cele ale alin. (6) al aceluiași articol [„*Dacă excepția este inadmisibilă, fiind contrară prevederilor alin. (1), (2) sau (3), instanța o respinge printr-o încheiere motivată, fără a mai sesiza Curtea Constituțională.*“], rezultă că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și urmează să fie respinsă.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 281 din Codul penal, excepție ridicată de Dorin Andronic în Dosarul nr. 404/2000 al Curții de Apel Târgu Mureș — Secția penală.

2. Respinge, ca fiind inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 143, 146, ale art. 148 alin. 1 lit. h), ale art. 149—152 și ale art. 156 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de același autor în același dosar.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 13 februarie 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Mihai Paul Cotta

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial“, str. Izvor nr. 2—4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București, cont nr. 2511.1—12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea“ București și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial“, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78, E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro